

การลง
ร.ก.๑๖
๑๓
๑๓๑๖๒

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”
พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

เทศบาลตำบลปรางมูรี
รับที่ ๒๕๙๐
วันที่ ๘ ก.ค. ๖๒
เวลา ๑๓.๐๓

ที่ ตผ ๐๐๖๒.๒ ปช/ ๑๖๘

สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ศาลากลางจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชั้น ๓
อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๗๗๐๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒

กองคลัง
เลขที่รับ ๗๑๑
วันที่ ๕ ก.ค. ๖๒
เวลา ๑๔:๑๗

เรื่อง การแจ้งผลการตรวจสอบการจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
ของเทศบาลตำบลปรางมูรี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลปรางมูรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการตรวจสอบการจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
ของเทศบาลตำบลปรางมูรี ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้ตรวจสอบ
การจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ของเทศบาลตำบลปรางมูรี ประจำปีงบประมาณ
๒๕๖๑ ผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีข้อบกพร่องเนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการ ส่งผลให้การจัดเก็บรายได้ไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์
รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย นั้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจึงขอแจ้งให้ท่านดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง
และควบคุมหรือกำกับมิให้เกิดข้อบกพร่องขึ้นอีก ขอให้ท่านเร่งดำเนินการตามหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบนี้
โดยแจ้งผลการดำเนินการไปให้สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ทราบทุก ๖๐ วัน จนกว่าจะดำเนินการ
แล้วเสร็จ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามหนังสือแจ้งนี้โดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางรทิพรรณ อี้อดวงษ์)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
โทร ๐-๓๒๖๑-๑๓๑๗
โทรสาร ๐-๓๒๖๑-๑๑๗๓
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : pkn@oag.go.th

รายงานผลการตรวจสอบ

การจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของ

เทศบาลตำบลปราณบุรี

อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ประจำปีงบประมาณ 2561

รายงานผลการตรวจสอบ

การจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของ ของ เทศบาลตำบลปรางมบุรี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ส่วนที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาในการตรวจสอบ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 240 วรรคสี่ ได้กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มีการดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน โดยออกระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2550 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดเก็บภาษี การตรวจสอบ ติดตาม และการเร่งรัดจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นธรรม รวมถึงกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นยังได้พัฒนาโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้ในการพัฒนาระบบงานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้เพิ่มมากขึ้นรวมถึงมีฐานข้อมูลสำหรับการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่นอีกด้วย

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้เห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ของการจัดทำและการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินไปใช้ในการจัดเก็บรายได้ เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เพียงพอต่อการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะตามกฎหมายวินัยการเงินการคลังของรัฐ อาศัยหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 มาตรา 85 และมาตรา 89 ที่กำหนดให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีหน้าที่และอำนาจในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้จัดทำโครงการตรวจสอบการจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2562 โดยสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้เลือกตรวจสอบการจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาลตำบลปรางมบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ

ในการจัดเก็บรายได้ของหน่วยงานอื่นเนื่องมาจากการจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาลตำบลปราณบุรี ประจำปีงบประมาณ 2561 ตลอดจนปัญหาอุปสรรคเพื่อเสนอแนะแนวทางแก้ไข

วัตถุประสงค์การตรวจสอบ เพื่อให้ทราบว่

1. เทศบาลตำบลปราณบุรีจัดทำ และปรับข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง หรือไม่
2. เทศบาลตำบลปราณบุรีใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ เพื่อให้การจัดเก็บรายได้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นธรรม หรือไม่
3. เพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรค เพื่อเสนอแนะให้หน่วยงานที่กำกับดูแลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

ขอบเขตการตรวจสอบ

ตรวจสอบการจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินในการจัดเก็บรายได้ ของเทศบาลตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประจำปีงบประมาณ 2561

วิธีการตรวจสอบ

1. ศึกษาระเบียบ แนวทางปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการใช้โปรแกรมแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน
2. กำหนดแนวทางวิธีการตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินในการจัดเก็บรายได้
3. สำรองการใช้เครื่องมือในการจัดเก็บภาษี ได้แก่ โปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) โปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) และการใช้งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินระบบเอกสาร (Manual) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 60 แห่ง ระหว่างเดือนตุลาคม 2561 ถึงเดือนพฤษภาคม 2562
4. สุ่มทดสอบผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน (กค. 1) จำนวน 5 ราย ในเขตเทศบาลตำบลปราณบุรี
5. รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการตรวจสอบ
7. จัดทำร่างรายงานขั้นต้น
8. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เพื่อแจ้งหน่วยงาน

ส่วนที่ 2 ผลการตรวจสอบ

ข้อมูลลักษณะพื้นฐานของเทศบาลตำบลปรางมนูรี

เทศบาลตำบลปรางมนูรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มีพื้นที่ 19.79 ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็น พื้นที่เกษตรกรรม ร้อยละ 45.4 พื้นที่ชุมชน ร้อยละ 54 และส่วนที่เหลือ เป็นพื้นที่ไม่มีระวาง จำนวนหลังคาเรือน 9,067 หลัง จำนวนประชากร 16,928 คน มีรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง จำนวน 8,232,197.89 บาท ภาษีโรงเรือนและที่ดิน 6,696,943.69 บาท ภาษีป้าย 1,368,685.00 บาท และภาษีบำรุงท้องที่ 166,569.20 บาท (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการจัดทำแผนที่ภาษีและทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ 31 พฤษภาคม 2562) มีผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนพาณิชย์จำนวน 776 ราย มีผู้อยู่ในข่ายชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน จำนวน 801 ราย ภาษีป้าย จำนวน 578 ราย และภาษีบำรุงท้องที่ จำนวน 1,766 ราย (ข้อมูลจากแบบ กค.1 ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

จากการตรวจสอบการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ตลอดจนการนำโปรแกรมแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) ไปใช้ในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลปรางมนูรี มีประเด็นข้อตรวจพบ ดังนี้

ข้อตรวจพบที่ 1 การจัดทำ การใช้ประโยชน์และการปรับข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ยังไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2550 ได้กำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนที่แม่บท แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน การนำแผนที่ภาษี ไปใช้ประโยชน์และการปรับข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ระเบียบฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2553 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้พัฒนาโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน(LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท 0808.3/ว 2302 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2553 โดยได้มีการปรับปรุงโปรแกรมดังกล่าวมาเป็นระยะตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท 0808.3/ว 1343 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2559 และหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท 0808.3/ว 1795 ลงวันที่ 6 กันยายน 2560 เรื่อง การใช้โปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อเป็นการรองรับร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

จากการตรวจสอบ พบว่า การจัดทำ และการปรับข้อมูลในแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาลตำบลปรางมูรี ยังไม่แล้วเสร็จตามขั้นตอนที่ระเบียบกำหนด ดังนี้

1.1 การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

(1) การจัดทำแผนที่แม่บท (ตามระเบียบฯ ข้อ 13) ได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำแผนที่แม่บท โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบแนวเขตในแผนที่เขตให้ถูกต้องตรงกับแผนที่ท้ายกฎหมายหรือพระราชกฤษฎีกาหรือประกาศกระทรวงมหาดไทย จากนั้นให้ดำเนินการแบ่งพื้นที่ออกเป็นเขต (Zone) และเขตย่อย (Block) จัดทำตารางระวางที่ดินโดยใช้ข้อมูลจากสำนักงานที่ดิน จัดทำแนวเขต คัดลอกรูปแปลง และกำหนดเลขประจำแปลงที่ดินแต่ละแปลง จากการตรวจสอบ พบว่า เทศบาลจัดทำแผนที่แม่บทในระบบโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) ไม่ครบถ้วน กล่าวคือ ข้อมูลระวางที่ดินที่ได้รับจากสำนักงานที่ดินจังหวัด สาขาปรางมูรี สำหรับที่ดินประเภทโฉนดมีจำนวนแปลงทั้งสิ้น 13,950 แปลง มีจำนวนผู้ถือกรรมสิทธิ์ 6,898 ราย มีการตรวจสอบแนวเขต แบ่งพื้นที่เขต (Zone) และเขตย่อย (Block) เสร็จสมบูรณ์แล้ว ยกเว้นการกำหนดเลขประจำแปลงจัดทำแล้วเสร็จจำนวน 9,866 แปลง จากจำนวน 13,950 แปลง คิดเป็นร้อยละ 70.72 ส่วนที่ดินที่เป็น น.ส.3 ก และ น.ส.3 ยังไม่ได้กำหนดเลขประจำแปลง เนื่องจากเทศบาลยังมีได้ลงสำรวจข้อมูลภาคสนามแต่อย่างใด

(2) การคัดลอกข้อมูลที่ดิน (ตามระเบียบฯ ข้อ 14) เทศบาลจะต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่ดินจากระวางแผนที่และสารบบที่ดินของสำนักงานที่ดินเพื่อบันทึกลงในแบบสำรวจเกี่ยวกับที่ดิน (ผ.ท. 1) จากการตรวจสอบ พบว่า เทศบาลดำเนินการคัดลอกข้อมูลที่ดินลงในแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน (ผ.ท. 1) ในระบบโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) จำนวน 153 แปลง คิดเป็นร้อยละ 1.10 จากจำนวน 9,866 แปลง

(3) การสำรวจข้อมูลภาคสนาม (ตามระเบียบฯ ข้อ 15) ซึ่งต้องใช้แผนที่แม่บทในการเดินสำรวจข้อมูลตามแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน (ผ.ท. 1) แบบสำรวจข้อมูลโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง (ผ.ท. 2) และแบบสำรวจข้อมูลป้ายและใบอนุญาตต่าง ๆ (ผ.ท. 3) จากการตรวจสอบ พบว่า เทศบาลได้ลงสำรวจข้อมูลภาคสนามและจัดทำแบบสำรวจข้อมูล (ผ.ท. 1 ถึง ผ.ท. 3) ในระบบโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) ดังนี้

- จัดทำแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน (ผ.ท. 1) และผังบริเวณแสดงตำแหน่งที่ตั้งโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างได้จำนวน 153 แปลง จากจำนวน 9,866 แปลง

- จัดทำแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง (ผ.ท. 2) ได้จำนวน 65 ราย

- จัดทำแบบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับป้ายและใบอนุญาตต่าง ๆ (ผ.ท. 3) ยังไม่ได้จัดทำ

(4) การจัดทำแผนที่ภาษี (ผ.ท. 7) (ตามระเบียบฯ ข้อ 16) กำหนดให้หน่วยงานช่างเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ คัดลอกแปลงที่ดินจากแผนที่แม่บทที่ปรับแก้ไขจากการเดินสำรวจภาคสนามและจัดเรียงลำดับเลขประจำแปลงลงในแบบแผนที่ภาษี (ผ.ท. 7) โดยหัวหน้าหน่วยงานช่างหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจะต้องตรวจสอบความถูกต้องและลงลายมือชื่อกำกับ แต่เนื่องจากเทศบาลจัดทำแผนที่แม่บทยังไม่แล้วเสร็จ และมีการลงสำรวจข้อมูลภาคสนามยังไม่ครบถ้วนครอบคลุมจำนวนแปลงในเขตพื้นที่ของเทศบาลตาม (1) ดังนั้น เทศบาลจึงยังไม่ได้จัดทำแผนที่ภาษี (ผ.ท. 7) ตามระเบียบแต่อย่างใด

(5) การจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) (ตามระเบียบฯ ข้อ 17) กำหนดให้หน่วยงานคลังของเทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบ นำข้อมูลในแบบสำรวจข้อมูลภาคสนามของ ผ.ท. 1 - ผ.ท. 3 ที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว บันทึกลงในแบบทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) เป็นรายบุคคล และให้หัวหน้างานคลัง ลงลายมือชื่อ วัน เดือน และปี กำกับไว้

จากการตรวจสอบ พบว่า

- ระบบโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) มีการบันทึกข้อมูลในแบบ ผ.ท. 4 เพียง 65 ราย
- ระบบเอกสาร มีการบันทึกข้อมูล จำนวน 2,649 ราย ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการยื่นแบบเสียภาษีประจำปีของเจ้าของทรัพย์สิน

(6) การจัดทำทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท. 5) (ตามระเบียบฯ ข้อ 18) และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0808.3/ว 462 ลงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2551 กำหนดให้หน่วยงานคลังตรวจสอบรายการทรัพย์สินในทะเบียนทรัพย์สินหากรายใดมีทรัพย์สินอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีให้นำข้อมูลไปจัดทำในแบบทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท. 5) เพื่อนำไปจัดทำรายชื่อผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษี (กค. 1) ดังนั้น รายชื่อผู้ชำระภาษีตาม ผ.ท. 5 และรายชื่อในแบบ กค. 1 จะต้องเป็นรายเดียวกันและมียอดภาษีที่ตรงกัน (เว้นแต่มีรายการทรัพย์สินเพิ่มหรือลดในปีที่มีการยื่นชำระภาษี)

จากการตรวจสอบ พบว่า

- ระบบโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) มีการบันทึกข้อมูลในแบบ ผ.ท. 5 เพียง 15 ราย
- ระบบเอกสาร มีการบันทึกข้อมูลทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีตามแบบทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท. 5) จำนวน 3,036 ราย รายชื่อผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษี (กค. 1) จำนวน 3,145 ราย ซึ่งไม่ตรงกัน

เนื่องจากเทศบาลใช้ข้อมูลจากการยื่นแบบเสียภาษีประจำปีของเจ้าของทรัพย์สินปีก่อนมาเป็นฐานข้อมูลโดยไม่มีการลงพื้นที่ตรวจสอบทรัพย์สินที่มีการใช้ประโยชน์ที่มีอยู่จริง

(7) การจัดทำบัญชีคุมทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี (ผ.ท. 6) และบัญชีคุมแปลงที่ดินและข้อมูลการประมาณการเสียภาษี (ผ.ท. 17) (ตามระเบียบฯ ข้อ 19) กำหนดให้หน่วยงานคลังเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดทำทะเบียนคุมดังกล่าว จากการตรวจสอบ พบว่า ในระบบโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) ของเทศบาล มีข้อมูลในแบบ ผ.ท. 6 จำนวน 65 ราย และแบบ ผ.ท. 17 จำนวน 152 ราย

1.2 การรับข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินแล้ว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2550 ข้อ 28 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับข้อมูลในแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

จากการตรวจสอบ พบว่า เทศบาลตำบลปรางบุรีมีการจัดทำทะเบียนทรัพย์สินในส่วนของ ผ.ท. 4 และ ผ.ท. 5 เฉพาะในระบบมือ แต่ไม่ได้มีการปรับข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน จากข้อมูลการลงพื้นที่สังเกตการณ์ผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน จำนวน 5 ราย เปรียบเทียบกับรายการทรัพย์สินที่แจ้งการใช้ประโยชน์ในทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) พบว่า ผู้ประกอบการอื่นรายการทรัพย์สินที่มีการใช้ประโยชน์ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ทำให้การจัดเก็บภาษีต่ำไป จำนวน 276,295.34 บาท ดังนี้

- กิจการรีสอร์ท ข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) ระบุห้องพักจำนวน 14 ห้อง ตรวจสอบจริงมีจำนวน 20 ห้อง โดยมีทรัพย์สินที่ใช้ประโยชน์เพื่อการค้าแต่ไม่ได้ยื่นแสดงรายการ เช่น สำนักงาน ห้องน้ำ ห้องซักล้าง ห้องอาหาร ห้องเก็บของ เป็นต้น ทำให้จัดเก็บภาษีต่ำไป จำนวน 27,676.00 บาท
- กิจการร้านค้าจำหน่ายอลูมิเนียมและบ้านเช่า ข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) ไม่แสดงรายละเอียดขนาดพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ ส่วนบ้านเช่าแสดงรายการไว้ จำนวน 6 ห้อง ตรวจสอบพื้นที่จริงถูกต้องตรงกัน แต่แจ้งอัตราค่าเช่ารายเดือนต่ำไป 100.00 บาท/ห้อง ทำให้จัดเก็บภาษีต่ำไป จำนวน 1,254.24 บาท
- กิจการตลาดสด ข้อมูลลักษณะอาคารของรายการทรัพย์สินและขนาดพื้นที่การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินคัมทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) ไม่ตรงกับสังเกตการณ์จริง ได้แก่ อาคาร ชั้นที่ 1 ทะเบียนทรัพย์สินมีขนาดกว้าง 24 เมตร ยาว 84 เมตร ตรวจสอบจริงมีขนาด กว้าง 24 เมตร ยาว 103 เมตร และมีทรัพย์สินที่มีได้แสดง

รายการและขนาดพื้นที่ไว้ในทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) เช่น ศูนย์อาหาร สถานจอดรถ เป็นต้น ทำให้จัดเก็บภาษีค่าไป จำนวน 31,516.50 บาท

- กิจการร้านค้าจำหน่ายรถยนต์และรถยนต์มือสอง ข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) ไม่แสดงรายการทรัพย์สินที่มีการใช้ประโยชน์ เช่น สำนักงานของรถยนต์มือสอง โชว์รูมขายรถยนต์มือสอง สถานจอดรถ สถานคอนกรีต ห้องเก็บของ ห้องน้ำ เป็นต้น ทำให้จัดเก็บภาษีค่าไป จำนวน 211,346.60 บาท

- กิจการบ้านเช่า ข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สิน (ผ.ท. 4) แสดงรายการไว้ จำนวน 8 ห้อง ตรวจสอบพื้นที่จริงถูกต้องตรงกัน แต่แจ้งอัตราค่าเช่ารายเดือนต่ำไปเดือนละ 3,000.00 บาท ทำให้จัดเก็บภาษีค่าไป จำนวน 4,500.00 บาท

ข้อตรวจพบที่ 2 เทศบาลตำบลปรางมนูรียังมิได้นำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้

2.1 การใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินในการจัดเก็บรายได้

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2550 ข้อ 20 ถึง ข้อ 22 กำหนดให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นข้อมูลในการจัดเก็บภาษี การตรวจสอบ ติดตาม และเร่งรัดจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นธรรม รวมถึงต้องปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สินและทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีให้พร้อมสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบการประเมินภาษี และการจัดเก็บรายได้ เมื่อมีผู้ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษี

จากการตรวจสอบ พบว่า เทศบาลตำบลปรางมนูรียังมิได้นำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาใช้ในการจัดเก็บรายได้แต่อย่างใด โดยอยู่ระหว่างการจัดทำแผนที่แม่บท แผนที่ภาษี และทะเบียนคุมต่าง ๆ ซึ่งมีผลให้เทศบาลจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินไม่ถูกต้อง จำนวน 276,295.34 บาท รายละเอียดปรากฏตามข้อตรวจพบที่ 1

2.2 การใช้โปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้จัดทำโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรองรับร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเร่งดำเนินการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และนำโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) ไปใช้ในการจัดทำ

แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2550 และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง นั้น

จากการตรวจสอบ พบว่า เทศบาลตำบลปรางมบุรี ได้ติดตั้งโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) และโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) แล้ว แต่การจัดทำแผนที่แม่บทแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินยังไม่แล้วเสร็จรายละเอียดปรากฏตามข้อตรวจพบที่ 1

สาเหตุ ที่เทศบาลตำบลปรางมบุรีไม่สามารถจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้แล้วเสร็จตามระเบียบข้างต้นได้ รวมถึงยังไม่สามารถนำโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) ไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตามวัตถุประสงค์ของกระทรวงมหาดไทย เนื่องจาก

1. ผู้บริหารเทศบาลตำบลปรางมบุรี ยังไม่ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เนื่องจากยังไม่เห็นประโยชน์ของการนำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินมาเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรายได้ของหน่วยงาน พิจารณาจากการมอบหมายผู้รับผิดชอบเพื่อปฏิบัติงานด้านแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเพียง 2 คน ซึ่งเป็นพนักงานจ้างโดยไม่มีการควบคุมกำกับดูแล การไม่มีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อกำหนดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการ ปริมาณงาน เป้าหมายและระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ซึ่งแผนปฏิบัติงานจะช่วยควบคุม กำกับ ให้งานจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินแล้วเสร็จ สามารถใช้ประโยชน์ได้โดยเร็ว

2. ผู้รับผิดชอบงานด้านการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และการใช้โปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) เพื่อนำไปใช้ในการจัดเก็บรายได้ของเทศบาลตำบลปรางมบุรี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การจัดทำและการใช้ประโยชน์แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินแล้วเสร็จ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อเป็นการรองรับพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2563 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีข้อเสนอแนะให้นายกเทศมนตรีตำบลปรางมบุรี พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาลให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้เพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติงาน พร้อมสั่งการให้ใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นฐานข้อมูลสำคัญที่ต้องมีและใช้ในการจัดเก็บรายได้ของหน่วยงาน

2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำ การปรับ ข้อมูลการใช้ และการเก็บรักษาแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินตลอดจนควบคุม ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการ โครงการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน

3. เนื่องจากการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ระเบียบกำหนด ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับหลายส่วนงานของเทศบาล เช่น งานโยธา งานคลัง และงานทะเบียนราษฎร์ เป็นต้น ดังนั้นควรจัดทำ แผนปฏิบัติงานเพื่อกำหนดขอบเขต ปริมาณงาน หน่วยงานที่รับผิดชอบ และระยะเวลาดำเนินงานแล้วเสร็จให้ชัดเจน เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงาน การควบคุม และการติดตาม ความสำเร็จของคณะกรรมการดำเนินงานตามข้อ 2 โดยปฏิบัติตามขั้นตอนของระเบียบอย่างเคร่งครัด

4. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และ การนำแผนที่ภาษีฯ ไปใช้ในการจัดเก็บรายได้ให้มีความตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการนำแผนที่ภาษี และทะเบียนทรัพย์สินไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ การใช้งานโปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) และโปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ (LTAX GIS)

ตอนที่ 4 ภาคผนวก

1. แบบสำรวจการใช้โปรแกรมแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX 3000) โปรแกรมประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (LTAX GIS) และการใช้งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินระบบเอกสาร (Manual)
2. จดหมายบันทึก ลงวันที่ 5 มิถุนายน 2562
3. คำชี้แจงเพิ่มเติม ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2562 และลงวันที่ 27 มิถุนายน 2562

คณะผู้ตรวจสอบ

ผู้ควบคุม : นางรพีพรรณ อีอดวงษ์

ผู้อำนวยการสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ผู้ตรวจสอบ :

2.1 นายสิทธิชัย เหลืองอ่อน

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ

2.2 นางอัมพิลา อินทรบำรุง

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

2.3 นางสาวกาญจนา อินทรบุญสม

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

2.4 นางอรอนงค์ ชูรัตน์

นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ